

**Integrovaná strategie
rozvoje území
Místní akční skupiny
„Přid'te pobejt!“**

Červen 2013

Blažena Hušková

Labyrinth Pro, s.r.o.

Území MAS „Přid'te pobejt!“

Základní údaje

- MAS „Přid'te pobejt!“ zahrnuje:
- 22 obcí a měst
- 5 fyzických a 15 právnických osob
- 23 824 obyvatel (r. 2012)
- 2 obce s rozšířenou působností
(Jilemnice, Rokytnice nad Jizerou)

Zpracování

- MAS Přid'te pobejt
- ARR Agentura regionálního rozvoje, s.r.o.
- Labyrinth Pro, s.r.o.

Postup

- Únor – prosinec 2013
- Analytická část (kvantitativní i kvalitativní analýza, vyhodnocení statistických dat, dotazníky, rozhovory s osobnostmi v území, vyhodnocení trendů)
- První veřejná diskuse
- Návrhová část (strategické oblasti, cíle, opatření, databáze projektových záměrů, implementace, hodnocení, finanční rámce)
- Druhá veřejná diskuse
- Akční plán
- Průběžně: komunikace s radou MAS, s vedením obcí, se členy MAS

Stav

- Dokončujeme analytickou část
- Problém: dosud neexistuje schválená metodika pro zpracování ISÚ – řídíme se pracovní verzí

Ambice

- komplexní strategie rozvoje pro celé území MAS (příprava na čerpání z více fondů, projednání/schválení zastupitelstvy všech obcí)
- přehledný, srozumitelný, stručný, věcně správný dokument
- efektivní zapojení místních obyvatel/různých zájmových skupin v celém území, jednání tváří v tvář
- klidný, uživatelsky vlídný, neuspěchaný proces zpracování
- zapojení místních vůdčích osobností regionu
- konkrétní, prakticky použitelné výstupy („od vize k akci“)
- efektivní dělba práce všech organizací zapojených do zpracování ISÚ

Když se řekne Jilemnicko

- Hory, příroda, nádherná krajina formovaná člověkem a člověku blízká, krásné původní vesnice, tradiční architektura - roubenky
- Příjemné podhůří Krkonoš, pro život i rekreaci
- kraj kontrastů (hory a podhůří), pestrost, různorodost
- Zapomenutý kraj, vždy na okraji
- Kraj muderlantů, písmáků a textiláků, kolébka českého ochotnictví
- Melancholické, sněhem zaváté území
- Večerníček – Krakonošovy pohádky
- turistika
- Bezpečný prostor pro děti, rodinný přístup ve škole
- Jilemnice – město, jilemnická a rokytnická radnice
- Výborní lidé
- Zapadlí vlastenci

Co se nám líbí, co je jedinečné

- Krkonoše (Kotel – nejhezčí hora!), horské louky
- lidi se znají a mají k sobě blízko, sousedské vztahy fungují
- rozvoj respektuje zdejší krajinu a opírá se víc o místní lidi než o externí investory
- historie, tradice – je tu na co navazovat
- Západní Krkonoše si na rozdíl od těch východních drží přívětivost a nekomerčnost
- Klidný život ve vesnicích
- Ochotnická divadla
- Nemocnice ve Vysokém
- Běžecké tratě (Jilemnice – Hraběnka), podpora CR - cyklobusy, skibusy
- Zadrhování (Hrabačovská zvláštnost ☺)
- Jilemnické muzeum (díky Janu Luštinovi)
- Hudební slavnosti v Pasekách
- jilemnické hodiny
- hra čamburína (hrávalo se na Prdečku)

Co se zlepšilo (pozitivní trendy)

- **generační výměna/omlazení starostů – lepší komunikace mezi obcemi (i v SOJ)**
- **usazení vlastnických vztahů (více ke stavbám, méně k pozemkům)**
- **vzhled obcí – obce pěknější, upravenější (Jilemnice)**
- **spolkový život**
- **lepší vztah lidí k místu, kde žijí**
- **lepší péče o krajinu a památky**
- **kvalita životního prostředí (mizí skládky, vranka v Jizeře, ovzduší)**
- **roste počet perspektivních zemědělských farem**
- **lepší informovanost v cestovním ruchu**

Co se zlepšilo (pozitivní trendy)

- rozjíždějí se mikropodniky
- regionální výrobky, návrat k tradici
- lidé si troufají otevřeně promluvit, kritizovat
- je tu víc peněz zvenčí (cestou MAS, NNO, obcí)
- oprava /využití historických budov/továren podél Jizery (Singing Rock)
- lidi si zvykají na dojíždění za prací
- zlepšuje se zadržování vody v krajině
- lepší dostupnost zdravotnictví
- dorůstá generace, která je tu doma; mladí lidé oživují vesnice

Co se nedaří (negativní trendy)

- **roste nezaměstnanost, chybí práce**
- **klesá počet obyvatel, ubývá mladých lidí (vliv nedostatku práce)**
- **vlastnické vztahy k pozemkům** – spekulace, vlastníci nejsou místní a na místě jim nezáleží
- **zkreslené/vysoké ceny nemovitostí** (Pražáci na rekreaci, místní odcházejí) – atraktivní lokality pro ČR
- **rozbité silnice** (roste zátěž komunikací dopravou – nesmyslné přepravování věcí sem a tam)
- **zhoršuje se dopravní obslužnost**, chybí dobré spojení s Prahou
- **dobrovolní hasiči mají zastaralé vybavení**
- **podivný pokroucený systém dotací má negativní vliv**
- **klesá návštěvnost, je méně zahraničních návštěvníků**
- **chybí veřejná diskuse – nechut' lidí, apatie, blbá nálada**
- lidé čím dál víc dojíždějí za prací – vesnice jsou přes den prázdné, upadá spolková činnost

Co se nedaří

- Mezilidské vztahy, chybí velkorysost a spolupráce
- Vesnický život mizí, vesnice se stávají rekreačními centry – konflikt rekreačnického a místního způsobu života
- Komeracionalizace hor – sjezdovky všude, apartmány – mrtvé domy
- mizí lokální odlišnosti, vše se zesložitňuje, ubývají rozhodovací pravomoci v místě, chybí osobní zodpovědnost
- čím dál víc úřadu a čím dál míň času na opravdovou práci
- roste tlak na malé obce (byrokracie...), rušení pošt
- chybí podpora podnikání
- objem zakázek z místa pro podnikatele klesá, území dokáže vyprodukovat míň peněz než dřív a míň zde vytvořených peněz tu zůstává (menší sepětí podnikatelů s místem)

Co se nedaří

- zhoršuje se dostupnost a kvalita zdravotní péče
- zhoršuje se dostupnost školství (rušení škol na vesnicích, konec textilky v Jilemnici)
- lesní hospodářství přešlapuje na místě, nelepší se, i když by mělo
- Němci stavějí velké mlékárny a u nás klesá odbyt mléka
- Ruší se opravy
- chybějí řemeslníci
- celostátně cíleně vytvářený prostor pro korupci (systém VŘ)
- řepka ruší pole
- čím dál větší podpora krátkodobých záměrů (na volební období)

Překážky rozvoje Jilemnicka

- **Nedostatek pracovních míst**
- Část obyvatel se na pracovním trhu neuplatní a někteří ani nechtějí
- **Mizerné silnice**
- **Špatná dopravní obslužnost**, problémové napojení na dálnice/dobré silnice
- **Špatný stav vodohospodářských sítí** – vodovody, kanalizace, drahé vodné a stočné
- Staré sítě el.vedení, veř.osvětlení
- **Pozemková držba – nevyřešené a/nebo nevyhovující vztahy k pozemkům, spekulace s pozemky, vlastníci nejsou místní...půda je pouze nástroj k podnikání**
- **Rozdělení Krkonoš do dvou krajů, poloha na kraji kraje, „mezioblast“**
- **KRNAP**
- **Málo autonomie a rozhodovacích pravomocí obcí** - malé obce zahlceny spoustou administrativy (a stále jí přibývá), nedostatečné rozpočty malých obcí, peníze nezůstávají tam, kde vznikají (RUD), nemožnost plánování do budoucna – vše je závislé na dotacích – budou či nebudou?, snaha o likvidaci malých obcí

Překážky rozvoje Jilemnicka

- Mladí lidé odcházejí
- Odliv mozků
- Nízká úroveň vzdělanosti
- Špatná kvalita učňovského školství
- Zhoršující se kvalita a dosažitelnost vzdělání

- Firmy navázány na snadno zranitelný automobilový průmysl
- Nedostatek zájmu o řemesla
- Levné dovozy z Polska
- Podpora jen pro velké zemědělce, málo pro malé
- Málo soběstačnosti (ne hypermarkety, ale místní producenti)

- Konzervatismus, maloměšťačtví, touha po rychlém výdělku, nechut' ke změně, lhostejnost lidí
- Nedostatečná péče o důchodce

Krkonošský národní park – ano!

- **je dobře, že KRNAP je - potřebná ochrana přírody**
- **obrovský, neocenitelný přínos, značka**
- **KRNAP je nejen omezení, ale i příležitost**
- **Díky KRNAPu dokážeme udržet ráz krajiny a nízkou zastavěnost – pozitivum pro ČR**
- **Kvalitní ekologická výchova a osvěta**
- **Dobrá údržba turistického značení, cykloznačení**
- **Dobře vedené muzeum v Pasekách n.J.**
- **Otevřené jednání s KRNAP obvykle vede k dobrému výsledku**

Krkonošský národní park - ?

- **Vrchlabocentrismus**
- **Neměří se všem stejným metrem, zejména u staveb**
- **Stavby – někdy byrokracie, lidé se cítí být omezováni**
- KRNAP je byrokracie, která se nechová pěkně k lidem
- Nedostatek schopných a vzdělaných lidí na Správě KRNAP
- Málo strážců v terénu
- Málokdo má představu o tom, co pracovníci KRNAP dělají
- Svou práci by měli zvládnout s třetinou lidí (jsou málo efektivní)
- Apartmány na Mísečkách velmi poškodily pověst správy KRNAP
- Je třeba si dát práci s lidmi – vysvětlovat, učit
- Území KRNAPem rozděleno
- Lidé o přírodě málo vědí
- „Jejich hrady a zámky a bunkry stoje miliony“
- Sběr borůvek – strážci nerozlišují místní lidi a cizí

Spolky, neziskové organizace, dobrovolnictví

- spolky jsou hybateli společenského dění
- ve spolcích je aktivní jen malý okruh lidí, noví se nezapojují
- Spolky stárnou – chybí mladí lidé – nutno vychovávat novou generaci
- Hasiči jsou perfektní a důležití, drží tradici
- Velké rozdíly mezi obcemi
- Jilemský spolek paní a dívek, jilemničtí skauti, Svatováclavský sbor, Jilemnický okrašlovací spolek, Divadelní spolek Krakonoš
- spolky fungují samy pro sebe, ale málo pro ostatní
- Rokytnice: sportování a hasiči ano, ale jinak nic moc
- Pasivní účast: lidé vyhledávají informace, ale nejsou aktivní, málo se zajímají o dění v obci
- nechut' k dobrovolnictví
- Lépe to funguje na vesnicích, kde není turistický ruch
- Více propojit spolky – aktivních lidí je omezený počet (multižánrová činnost spolků)

Spolupráce

- když chci někoho najít, tak najdu
- dobrá spolupráce mezi starosty
- nevyměňujeme si peníze, ale pomoc a služby
- spolupráce by měla fungovat lépe (šetří peníze i energii) – chybí systém, který by spolupráci podporoval
- Obtížná jednání s vlastníky pozemků – nejsou zdejší, tak jim je to jedno

Přístup k informacím (dozvíím se, co potřebuju? Mohu se vzdělavat?)

- dobrá dostupnost informací, přetlak nabídky vzdělavání
- systém vzdělavání pro obce je OK, jen je málo času
- Liberecký kraj a ORP hodně pomáhají
- chybí právní pomoc pro malé firmy
- chybí vzdělavání pro obyvatele (polština pro ubytovatele)
- chybí vzdělavání v oblasti finanční gramotnosti
- Chybí informační podpora podnikatelů o změnách legislativy
- často nesmyslná školení, jen aby se utratily EU peníze

Místní vůdčí osobnosti, hybatele

- **Jan Luštinec**
- **lidé veřejně činní v MAS, SOJ, ve spolcích (hasiči, ochotníci)**
- **Všichni starostové**
- **Zdeňka Flousková**
- **Ladislav Jiříčka**
- **Věrka Nosková**
- **Petr Matyáš**
- **Ivan Karbusický**
- **Jana Pičmanová (muzeum Poniklá)**
- **Stanislav Henych - SKI**
- **RAUTIS – Marek Kulhavý**
- **Josef Waldmann (Svatováclavský sbor Paseky n.J.)**
- **Jaroslava Kunátová**

Podnikání a podnikatelé - ano!

- obec dokáže podnikatele ovlivnit
- dostatek pozemků a objektů pro podnikání
- lidé jsou tu ochotní pracovat a jsou šikovní
- kvalitní územní plán a plán rozvoje obce pomáhá
- kdo přijde s dobrou myšlenkou, lidi na práci najde
- kdo nabízí pracovní místa, má cestu otevřenou

Podnikání a podnikatelé

– ?

- obec nedokáže podnikatelům pomoci
- místní podnikatele nelze zvýhodnit ve výběrových řízeních
- velmi pečlivý Finanční úřad v Jilemnici (kontroly častější než jinde)
- nedostatek pozemků a objektů pro podnikání, nedostatek zemědělských pozemků
- nedostatek kapitálu – nedostatečné materiálové vybavení
- nízká kupní síla obyvatelstva – nízké příjmy
- velké markety likvidují malé obchody
- úředníci nikdy nepodnikali, odkládají řešení problémů
- horší dopravní dostupnost – silnice nesnesou potřebnou zátěž, chybí napojení na dálnici
- dlouhá zima – nevýhoda
- podnikatelé vnímáni jako zlatokopové
- pravidlo nejnižší ceny ve VŘ vede k mizerné kvalitě
- nelze plánovat budoucnost, změny jsou příliš rychlé
- chybí vymahatelnost práva, chybí ochrana podnikatele
- špatné podmínky pro začínající podnikatele (byrokracie, finance, legislativa,..)

MAS Přid'te pobejt – ano!

- **MAS funguje dobře – profesionální výkon**
- **Díky MASPP se dostaneme k informacím a seznámíme se s lidmi – MAS propojuje lidi**
- **Skvělý Den neziskovek**
- Skvělé party stany
- Management MAS – „děvčata na svém místě“
- MAS není úřad, ale lidi, kteří pomáhají ostatním lidem
- MAS by měla mít větší důvěru, více kompetencí
- Podporované projekty jsou opravdu potřebné

MAS Přid'te pobejt - ?

- **Byrokracie** (ne problém MAS, ale SZIF)
- Více přenést rozhodovací pravomoci dolů – kritéria místní, ne tak diktovaná SZIF
- Větší důraz na loga než na pořádnou práci

- Více propojení lidí/míst/organizací, podporovat sounáležitost v území

- Rada MAS by měla být aktivnější
- Pracovnice MAS: jsou spolehlivé dělnice, ne vizionářky
- Zahlcení operativou – chybí koncepčnost, nadhled, dlouhodobé směřování

MAS Přid'te pobejt - ?

- Mezi žadateli je málo místních podnikatelů
 - Bylo by dobré podporovat ne 1 akci, ale celoroční činnost spolků
 - Více peněz pro malé obce, na opravu silnic a veřejných budov
 - Více peněz na CR (např. budování malých ubytovacích kapacit)
 - Možnost koupě zemědělských strojů
 - Akce raději přes zimu, neb v létě musí sedlák pracovat
-
- S větším předstihem posílat info o akcích
 - Hodnocení není vždy objektivní

Jilemnicko 2020

- Máme práci
- Obce jsou pěkné a dobře fungují
- Máme to tu rádi a pomáháme si
- Učíme naše děti
- Kultura je tu
- Po dobrých silnicích a veřejnou dopravou se dostaneme, kam je třeba
- Uživíme se v pěkné krajině
- Turisté k nám rádi jezdí

Máme práci

- Máme práci
- Šikovní podnikatelé

Máme to tu rádi a pomáháme si

- lidi mají vztah k místu, kde žijí, i k sobě navzájem
- MAS je střediskem komunitní spolupráce
- spokojení lidé v kulturní krajině
- nikoho ani nenapadne jít někam jinam
- fungující občanská společnost,
- Lidé jsou motivovaní, zapojují se do veřejného dění, pomáhají si – soudržnost, spolupráce
- Pocit domáckosti, pozitivní lokální patriotismus – máme to tu rádi
- Hodně mladých lidí

Obce jsou pěkné a dobře fungují

- majetek obcí je v dobrém stavu, opečovaný
- péče o veřejné prostory – zapojena i veřejnost
- dořešené vlastnické vztahy k pozemkům
- obce mají větší vliv na správu vlastního území
- soběstačné obce s bohatým spolkovým životem
- vše na sebe promyšleně navazuje, neplýtvá se penězi
- kvalita veřejné správy se zlepšuje (monitoring – např. benchmarking)

Učíme naše děti

- Výborné školství, sportovní gymnázium
- Ochrana tradic a místního dědictví – výuka i ve školách
- Malotřídky/základní školy na vesnicích

Kultura je tu

- Za kulturou nemusíme do Liberce, máme ji zde
- festivaly, jarmarky, koncerty...
- Opravené památky

Po dobrých silnicích a veřejnou dopravou se dostaneme, kam je třeba

- Opravené silnice
- Dobrá dopravní obslužnost
- funkční Krkonošské metro (tím zlepšení dostupnosti školství a zdravotnictví)
- Méně kamionů
- Jilemnice je srdcem regionu

Uživíme se v pěkné krajině

- ekologické **zemědělství a lesnictví s odbytem v místě, rodinné farmy**, regionální produkty, prodej v malých obchodech, lépe vybavení zemědělci a lesní hospodáři
- měkká turistika, agroturistika
- hodně obecních lesů, komunitní ochrana přírody
- **promyšlená, kvalitní, pravidelná péče o krajinu, prostupná krajina**
- na loukách se pase dobytek
- kvalitní životní prostředí
- místní výroba a spotřeba
- skvělé středisko ekologické výchovy, osvěta místních v péči o ŽP

Turisté k nám rádi jezdí

- **Krkonoše trvale jsou turistické lákadlo**
- **Jilemnicko poskytuje služby zejména starším lidem/důchodcům** (lázeňství, rehabilitace)
- Klidná rodinná oblast
- Cyklotrasy, cyklostezky i pro místní
- Biatlonová střelnice v Horních Mísečkách
- Hraběnka funguje jako běžecký areál a není zastavěná
- Volnočasové aktivity

Zakopaná hřivna (nevyužitý potenciál)

- **Starší lidé jako klientela** – objekt péče a zájmu – „starají se tu o mě, je tu všude blízko, pěkně se tu žije“
- **Spousta šikovných lidí** – sdružit je, mít je na seznamu, propojit je, najít pro ně uplatnění
- **Jilemnické měděné doly**
- **Krkonošské metro** – vlaky, parojízdy
- **CR pro méně zdatné** – rodiny s dětmi, maminky s kočárky, důchodci
- **Krkonoš**
- Školy a školky v přírodě – základ budoucí návštěvnosti
- Outdoorové aktivity, agroturistika
- Krásné výhledy, rozhledny – vyhlídková místa
- Rozvoj pěší turistiky

Zakopaná hřivna (nevyužitý potenciál)

- nevyužité průmyslové objekty (jen vymyslet, co s nimi!)
- víc využít CR i v podhůří (ubytování v podhůří, dojíždka na sjezdovky)
- drobné památky dělají území výjimečným, ale málo se o nich ví + jsou s nimi spojeny skvělé příběhy
- Polodrahokamy
- Skalní město v údolí Jizery
- Naleziště hvězdovce – Peřimov
- Jeskyně v Poniklé
- Valdštejnská historie v oblasti Horních Štěpanic, Branné, Jilemnice
- Novopacko – kraj blouznivců – krajina jako inspirace umělců
- Harrach, Harrachovské panství
- Zpoplatnění vstupu na upravené běžecké tratě

Co nedopustit, čeho se vyvarovat (ohrožení)

- **nepoškodit přírodu a krajinu (solární elektrárny, větrné elektrárny, přehrada ve Vilémově, drancování území těžbou – granáty, těžba břidlicových plynů a uranu, rychlerostoucí dřeviny – plantáže, skladovací plochy, reklamní billboardy v krajině, další lanovky a sjezdovky**
- **udržet klid a pohodu – proto tu my rádi rádi žijeme, proto sem lidi rádi jezdí**
- **podvodní (zdánlivě mnoho, ve skutečnosti málo nabízející) investoři**
- **velké investice, velké průmyslové areály, velké investice do CR (holandské vesničky, apartmány,**
- **přechod vlastnických práv k pozemkům/půdě do rukou ne-místních lidí**
- **Úpadek vztahů** (lidská hloupost a rozhádanost, nepřipustit vzájemný boj/soupeření MASEk a mikroregionů a obcí, trend k individualismu, znevážení tradic, nedostatek respektu k soukromému vlastnictví)

Co nedopustit, čeho se vyvarovat (ohrožení)

- vyhněme se tomu, co vznikne jen podle módy a proto, že na to jsou peníze z EU
 - nebudovat věci, které pak nedokážeme dobře provozovat
 - supermarkety – nízká kvalita a zisk mizí mimo region
 - nenechat se zaplavit levným čínským zbožím
 - nedopustit zrušení nemocnice v Jilemnici
 - Omezení pestrosti organizací, institucí, podnikání...
 - ohrožení velkými průmyslovými investicemi v okolí (odčerpají lidi)
-
- Nechceme sezónnost života
 - krajská centralizace
 - romské ubytovny, Romové

Kdybych byl mecenáš

- Vzdělávání, školství, mládež
- Silnice, veřejná doprava
- Místní výroba a místní spotřeba
- Kultura, tradice, volný čas
- Cestovní ruch
- Péče o starší lidi a nemocné

Vzdělávání, školství, mládež

- vzdělávání, školství (např. pracoviště univerzity v Jilemnici)
- podpořit udržení vzdělaných lidí v území a přitáhnout sem další
- moderní školní budova v Jilemnici
- Podpora nadaných dětí
- modernizace škol – náprava technického stavu, nevhodného provozu, bariérovosti, vybavení
- Nabídka pro hlídání dětí, aby rodiče mohli do práce
- Cokoli, co by stabilizovalo lidi v území

Silnice, veřejná doprava

- oprava silnic
- podpora dopravy vlakem (výsledek: méně kamionů, lepší silnice), Krkonošské metro,
- Zlepšení dopravní dostupnosti Jilemnice jako centra regionu
- Kvalitní veřejná doprava (stanice, zastávky), návaznost na individuální dopravu
- Trasy pro cyklodopravu

Místní výroba a místní spotřeba

- **Obnova pivovaru v Jilemnici**
- Mlékárna
- Podpora malých obchodů
- Podpora řemeslníků navazujících na místní tradice a kteří vyrábějí věci kvalitní a na dlouhou dobu
- Podpora toho, co přináší dlouhodobý zisk

Kultura, tradice, volný čas

- pokračovat v opravách/úpravách Starého Kravína (Františkov)
- podpořit jilemnické muzeum
- **Kluziště**
- Folklórní festival Jilemnicka – podpora podkrkonošské identity
- Obnova zámeckého parku v Jilemnici
- Oprava staré školy v Pasekách
- Oprava budov (spořitelna, katastrální úřad v Jilemnici)
- Podpora spolků
- **Jilemnické koupaliště**
- Digitalizace kina
- Zlepšit spolupráci církví s obcemi

Cestovní ruch

- bazén a kongresové centrum v Rokytnici
- **oprava silnic**
- rekreační zázemí pro důchodce ve studeneckém zámku
- podpořit jilemnické muzeum
- Pěší turistika – naučné stezky, IC, občerstvovny, kiosky...
- Zpřístupnění jilemnických měděných dolů
- Folklórní festival Jilemnicka – podpora podkrkonošské identity
- Dobudování lyžařských středisek, lepší lyžařská IS (vlek Herlíkovice – Benecko, lanovka na Lysou horu celoročně, úprava běžeckých tratí, dobudování areálů i v KRNAP, zasněžování na Lysé hoře...)
- Parkování zdarma
- **Jilemnické koupaliště**
- Zlepšit spolupráci subjektů (ubytovatelé, stravování, služby)
- Cyklostezky, cyklotrasy

Péče o lidi starší, nemocné, potřebné

- **Péče pro důchodce**
- Zdravotnictví
- Zlepšení dopravní dostupnosti Jilemnice jako centra regionu
- vytvoření prostoru/komunity na pomoc vyloučeným lidem
- lidé na okraji, postižení, znevýhodnění; propojit KPSS na plánování rozvoje regionu, zlepšit spolupráci a vzdělávání zdravotních a sociálních pracovníků
- rozšířit sociální služby, domácí hospic, pomoc bezdomovcům, začlenění vyloučených osob, zlepšit sociální práci
- DPS v Pasekách v budově pošty

Různé

- podpořit udržení vzdělaných lidí v území a přitáhnout sem další
- Cokoli, co by stabilizovalo lidi v území
- Podpora KRNAP – více strážců
- Společné odpadové hospodářství v rámci SOJ (ne v rámci LK)
- Oprava staré školy v Pasekách
- Parkování zdarma
- Oprava budov (spořitelna, katastrální úřad v Jilemnicích)
- Podpora spolků
- Digitalizace kina

Co jste (také) řekli

- Cokoli si vzpomenu, že potřebuju, mám se na koho obrátit
- Vzdělaní lidé ve vedení obcí jsou zárukou dobré budoucnosti
- Dejme pozor, aby se sem nedostala anonymita města
- Dotační politika kurví normální tržní vztahy
- Příroda a krajina v národním parku láká uhnout ze silnice
- O studenecké škole se bude psát v čítankách
- Málokdy lze práci za evropské peníze dělat v klidu; lidé zapojení do tohoto systému se nenaučí hospodařit
- Kam nevede pořádná silnice a kde není škola, tam je šmytec
- Musíme být čím dál víc ve střehu, abychom nic neprošvihli (o vedení malých obcí)
- Ty holky udělaj první poslední (o pracovnicích MASPP)
- Kdyby byla práce, šlo by všechno nahoru
- Dejme šanci projektům, které nejsou krátkodobě výdělečné, ale dlouhodobě mají pozitivní vliv
- Spolky jsou největším pokladem obce
- Místo diktatury komunistů máme diktaturu peněz

- jakmile se spojíme k nějakému účelu, máme mnohem větší sílu
- zmizí-li lidi se vztahem k místu, bude tu z toho měsíční krajina, která bude někomu vydělávat, ale vše ostatní bude živořit
- nikdo už nechce makat rukama, všichni by všechno řídili
- nemusíme nic budovat, jen o tom dát vědět
- měli bychom se naučit žít bez dotací
- angažovanost, vůle něco změnit začíná u každého jedince
- KRNAP: lidi nadávaj, samozřejmě, ale zase tu nestojej paneláky
- Chci se uživit tím, co prodám, ne dotacemi zemědělství jedou jen sběratelé dotací – to já neuznávám a tak v tom nejedu
- Šikovný řemeslník má možná větší budoucnost než titulovaná hlava
- V Čisté je jiný pohled na svět než ve Vysokém
- Radši dražší rohlík, ale prodává ho usměvavá prodavačka a je upečený v místě
- Nesmíme ustrnout na tom, co máme – musíme jít dál, být nespokojení
- V kolotoči obživy nestíhám konzumovat ty místní krásy
- Nedokážu to definovat, ale mně ten kraj je milej
- Nebýt konzumní a komerční, být specifičtí a svoji, být originální
- My se navzájem dřeme a supermarket se směje nad námi
- ...ve městě pořád běžíte...tady ne

Témata k diskusi

- Pracovní místa, podnikání, místní výroba a spotřeba
- Místní pospolitost, vztahy, spolky, život v obcích, vedení obcí, spolupráce a komunikace
- Cestovní ruch jako přínos pro území
- Děti a mladí– vzdělávání, školství, péče, pracovní místa, volný čas
- Péče o potřebné